

SUOMEN LAKI

II

HELSINKI 2017

ALMA TALENT

Lainsäädäntöä on seurattu lakikirjan tekstissä säädöskokoelman numeroon 569/2017 (julkaisupäivä 28.8.2017) sekä Euroopan unionin virallisen lehden L-sarjan numeroon L 217 (julkaisupäivä 23.8.2017) ja C-sarjan numeroon C 249 (julkaisupäivä 31.7.2017).

Julkaisija ja kustantaja:
Alma Talent Oy

ISBN 978-952-14-3277-4

Sivunvalmistus
kustantaja

Painaminen ja sidonta
St Michel Print Oy 2017

SISÄLLYS

Alkulause.....V	Vi 209	L vaarallisten aineiden kuljetuksesta 2.8.1994/719..... 169
Lukijalle.....VII	Vi 210	L ajoneuvoliikennerekisteristä 13.6.2003/541..... 182
Esimerkki EU-säädöksen rakenteesta.....IX	Vi 211	Ajokorttilaki 29.4.2011/386..... 188
Lakikirjojen osastot.....X	Vi 212	Alkolukkolaki 25.8.2016/730..... 215
Luettelo teokseen otetuista säädöksistä.....XI	Vi 215	L liikennevalvontaa vaikeuttavien laitteiden kieltämisestä 24.7.1998/546..... 218
Lyhennyksiä.....XXVIII	Vi 216	L pysäköinninvalvonnasta 17.6.2011/727..... 218
	Vi 218	L ylikuormamaksusta 14.1.1982/51... 221
		Tiekuljetussopimukset
	Vi 224	Tiekuljetussopimuslaki 23.3.1979/345..... 223
	Vi 224a	L eräistä kansainvälisistä yhdistetyistä kuljetuksista 19.5.2000/440..... 230
		Moottorikäyttöiset ajoneuvot ja ajoneuvohallinto
	Vi 225	Ajoneuvolaki 11.12.2002/1090..... 231
	Vi 227	VNA ajoneuvojen hyväksynnästä 19.12.2002/1244..... 261
	Vi 227a	VNA liikenteessä käytettävien ajo- neuvojen liikennekelpoisuuden valvonnasta 19.12.2002/1245..... 267
	Vi 228	L ajoneuvojen katsastustoiminnasta 13.12.2013/957..... 272
	Vi 229	A ajoneuvojen käytöstä tiellä 4.12.1992/1257..... 280
	Vi 230	L ajoneuvojen siirtämisestä 5.12.2008/828..... 295
		Maastoliikenne
	Vi 236	Maastoliikennelaki 22.12.1995/1710... 298
	Vi 237	Maastoliikenneasetus 12.1.1996/10... 302
		Onnettomuuksien tutkinta
	Vi 238	L tie- ja maastoliikenneonnetto- muuksien tutkinnasta 29.12.2016/1512..... 302
		Vi 300 VESILIIKENNE JA ALUKSET
		Vesiliikenne
	Vi 301	Merilaki 15.7.1994/674..... 304
		I Osa. Alus
		1 luku. Alusta koskevat yleiset säännökset
		2 luku. Aluksen rekisteröinti
Vi VIESTINTÄ, LIIKENNE JA KULJETUKSET		
Vi 100 TIEJOLIIKENNE JA VIESTINTÄ		
Sananvapaus ja esittämisen vapaus		
Vi 101		L sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä 13.6.2003/460..... 1
Vi 103		Kuvaohjelmanlaki 17.6.2011/710..... 4
		Sähköiset viestintäpalvelut
Vi 105		Tietoyhteiskuntakaari 7.11.2014/917... 9
Vi 106		L Yleisradio Oy:stä 22.12.1993/1380..... 69
Vi 113		L valtion televisio- ja radiorahastosta 9.10.1998/745..... 71
Vi 119		L viestintähallinnosta 29.6.2001/625..... 72
		Postitoiminta
Vi 124		Postilaki 29.4.2011/415..... 72
		Vi 200 MAANTIELIIKENNE JA MOOTTORIKÄYTTÖISET AJONEUVOT
		Maantieliikenne
Vi 201		Tieliikennelaki 3.4.1981/267..... 84
Vi 202		Tieliikenneasetus 5.3.1982/182..... 102
Vi 203		Liikennevakuutuslaki 17.6.2016/460..... 111
Vi 203a		L Liikennevakuutuskeskuksesta 17.6.2016/461..... 125
Vi 203b		L liikennevahinkolautakunnasta 31.5.2002/441..... 127
Vi 204		L liikenteen palveluista 24.5.2017/320..... 128
Vi 205		L kaupallisista tavarankuljetuksista tiellä 21.7.2006/693..... 142
Vi 206		Taksiliikennelaki 2.3.2007/217..... 150
Vi 207		Joukkoliikennelaki 13.11.2009/869... 156

	3 luku. Aluskiinnitys ja meripantti-oikeus	
	4 luku. Aluksen takavarikko	
II	Osa. Varustamo	
	5 luku. Laivanisännistöyhtiö	
	6 luku. Aluksen päällikkö	
III	Osa. Vastuu	
	7 luku. Yleiset säännökset vastuusta	
	8 luku. Aluksen yhteentörmäyksen aiheuttama vahinko	
	9 luku. Yleiset säännökset vastuun rajoittamisesta	
	10 luku. Vastuu öljyvahingosta	
	10a luku. Vastuu aluksen polttoaineen aiheuttamasta pilaantumisvahingosta	
	11 luku. Vastuu ydinvahingosta	
	11a luku. Vastuu merenkulku-onnettomuudesta aiheutuvan hyllyn poistamisesta	
	12 luku. Rajoitusrahaosto ja rajoitus-oikeudenkäynti	
IV	Osa. Sopimus kuljetuksesta meritse	
	13 luku. Kappaletavaran kuljetus	
	14 luku. Aluksen rahtaus	
	15 luku. Matkustajien ja matkatavaran kuljetus	
V	Osa. Merionnettomuudet	
	16 luku. Meripelastus	
	17 luku. Haveri	
	18 luku. Päiväkirjat, meriselitys ja katsastus	
VI	Osa. Loppusäännökset	
	19 luku. Saatavan vanhentuminen	
	20 luku. Rangaistussäännökset	
	21 luku. Toimivaltainen tuomioistuimien ja oikeudenkäynti-merioikeusjutuissa	
	22 luku. Täytäntöönpano	
	22a luku. Tarkastus ja arviointi	
	23 luku. Erinäiset säännökset	
	24 luku. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset	
Vi 304	A kansainvälisistä säännöistä yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi merellä vuonna 1972 tehdyn yleissopimuksen voimaansaattamisesta (Meriteiden säännöt) 17.6.1977/538, SopS 30 . . . . .355 Asetuksen jäljessä: Yleissopimus kansainvälisistä säännöistä yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi merellä, 1972 Kansainväliset säännöt yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi merellä, 1972	
Vi 305	A yhteentörmäämisen ehkäisemisestä sisäisillä kulkuvesillä (Sisävesisäännöt 1978) 30.3.1978/252 361	
Vi 306	Luotsauslaki 21.11.2003/940 363	
Vi 307	Alusliikennepalvelulaki 5.8.2005/623 369	
Vi 309	Väylämaksulaki 22.12.2005/1122 373	
	Alukset ja merenkulkuhallinto	
Vi 313	Alusrekisterilaki 11.6.1993/512 378	
Vi 316	L meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukykyyn parantamisesta 21.12.2007/1277 383	
Vi 317	L alusturvallisuuden valvonnasta 17.3.1995/370 386	
Vi 318	Vesiliikennelaki 20.6.1996/463 395	

Vi 319	L vesikulkuneuvorekisteristä 6.6.2014/424 399
---------------	--

Vi 400 ILMALIIKENNE JA ILMA-ALUKSET

Ilmailu

Vi 401	Ilmailulaki 7.11.2014/864 404
Vi 407	L eräiden kansainvälistä ilmailu- jetusta koskevien sääntöjen yhtenäis- tämistä tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien mää- räysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta 20.12.2002/1228 434
	Vi 500 RAUTATIEKULJETUKSET
Vi 501	Rautatiekuljetuslaki 15.12.2000/1119 435
Vi 502	Rautatielaki 8.4.2011/304 439
Vi 504	L kaupunkiraideliikenteestä 4.12.2015/1412 466

ViEU VIESTINTÄ, LIIKENNE JA KULJETUKSET

ViEU 100 TIETOLIIKENNE JA VIESTINTÄ

ViEU 101	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) A:12.7.2002 471
ViEU 102	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/1148 toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuden varmistamiseksi koko unionissa A:6.7.2016 479
ViEU 106	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 531/2012 verkko- vierailuista yleisissä matkaviestin- verkoissa unionin alueella (uudelleenlaadittu) A:13.6.2012 491

ViEU 200 MAANTIELIIKENNE

Markkinoille pääsy

ViEU 201	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1072/2009 maanteiden kansainvälisen tavaraliikenteen markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä säännöistä A:21.10.2009 504
-----------------	---

Sosiaalinen yhdenmukaistaminen

ViEU 207	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 561/2006 tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 3821/85 ja (EY) N:o 2135/98 muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3820/85 kumoamisesta A:15.3.2006 509
-----------------	---

ViEU 400 LENTOLIIKENNE

- ViEU 406** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 261/2004 matkustajille heidän lennolle pääsynsä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 295/91 kumoamisesta
A:11.2.2004 517
- ViEU 408** Neuvoston asetukset (EY) N:o 2027/97 matkustajien ja heidän matkatavaroidensa ilmakuljetusta koskevasta lentoliikenteen harjoittajien korvausvastuusta
A:9.10.1997 521

Ri RIKOSOIKEUS

Ri 100 RIKOSLAKI

- Ri 101** Rikoslaki 19.12.1889 523
- 1 luku. Suomen rikosoikeuden soveltamisalasta
1 luvun 7 §:n alla:
A rikoslain 1 luvun 7 §:n soveltamisesta 16.8.1996/627
  - 2 luku. Rangaistuksista
  - 2a luku. Sakosta, muunto-
rangaistuksesta ja rikesakosta
  - 2b luku. Ehdollinen vankeus
  - 2c luku. Vankeudesta
  - 3 luku. Rikosoikeudellisen vastuun yleisistä edellytyksistä
  - 4 luku. Vastuuvapausperusteista
  - 5 luku. Yrityksestä ja osallisuudesta
  - 6 luku. Rangaistuksen määräämisestä
  - 7 luku. Yhteisestä rangaistuksesta
  - 8 luku. Vanhentumisesta
  - 9 luku. Oikeushenkilön rangaistus-
vastuusta
  - 10 luku. Menettämis-seuraamuksista
  - 11 luku. Sotarikoksista ja rikoksista ihmisyyttä vastaan
  - 12 luku. Maanpetosrikoksista
  - 13 luku. Valtiopetosrikoksista
  - 14 luku. Rikoksista poliittisia
oikeuksia vastaan
  - 15 luku. Rikoksista oikeudenkäyttöä
vastaan
  - 16 luku. Rikoksista viranomaisia
vastaan
  - 17 luku. Rikoksista yleistä järjestystä
vastaan
  - 18 luku. Rikoksista sukuoikeuksia
vastaan
  - 19 luku on kumottu.
  - 20 luku. Seksuaalirikoksista
  - 21 luku. Henkeen ja terveyteen
kohdistuvista rikoksista
  - 22 luku. Sikiön, alkion ja perimän
loukkaamisesta
  - 23 luku. Liikenne-rikoksista
  - 24 luku. Yksityisyyden, rauhan ja
kunnian loukkaamisesta

- 25 luku. Vapauteen kohdistuvista
rikoksista
- 26 ja 27 luku on kumottu.
- 28 luku. Varkaudesta, kavalluksesta ja
luvattomasta käytöstä
- 29 luku. Rikoksista julkista taloutta
vastaan
- 30 luku. Elinkeinorikoksista
- 31 luku. Ryöstöstä ja kiristyksestä
- 32 luku. Kätkemis- ja rahanpesu-
rikoksista
- 33 luku. Väärennysrikoksista
- 34 luku. Yleisvaarallisia rikoksista
- 34a luku. Terrorismirikoksista
- 35 luku. Vahingonteosta
- 36 luku. Petoksesta ja muusta epä-
rehellisyydestä
- 37 luku. Maksuvälinerikoksista
- 38 luku. Tieto- ja viestintärikoksista
- 39 luku. Velallisen rikoksista
- 40 luku. Virkarikoksista
- 41 luku. Aserikoksista
- 42 luku. [Valtion turvallisuutta tahi
yleistä järjestystä varten annettu-
jen määräysten rikkomisesta]
- 43 luku. [Hyviä tapoja koskevien
määräysten rikkomisesta]
- 44 luku. Terveyttä ja turvallisuutta
vaarantavista rikoksista
44 luvun 16 §:n alla:
VNA rikoslain 44 luvun 16 §:n 1 momentissa
tarkoitettuja dopingaineista 14.8.2002/705
- 45 luku. Sotilasrikoksista
45 luvun 29 §:n alla:
VNA sotilasrikoksia koskevien rangaistussään-
nösten soveltamisalasta 21.12.2000/1153
- 46 luku. Maahantuontiin ja maasta-
vientiin liittyvät rikokset
- 47 luku. Työrikoksista
- 48 luku. Ympäristörikoksista
- 48a luku. Luonnonvararikoksista
- 49 luku. Eräiden aineettomien
oikeuksien loukkaamisesta
- 50 luku. Huumausainerikoksista
- 50a luku. Alkoholirikoksista
- 51 luku. Arvopaperimarkkina-
rikoksista

Ri 102 A rikoslain voimaannapamisesta
19.12.1889 635

Ri 103 A päiväsakon rahamäärästä
21.5.1999/609 636

Ri 200 RIKOSOIKEUDELLISET SEURAAMUKSET JA NIIDEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Rikosoikeudelliset seuraamukset

- Ri 201** L rikosuhrimaksusta 22.5.2015/669 ... 637
- Ri 202** L yhdyskuntaseuraamusten täytäntöön-
panosta 10.4.2015/400 637
- Ri 203** VNA yhdyskuntaseuraamusten
täytäntöönpanosta 30.4.2015/551 650
- Ri 205** L kuolemanrangaistuksen poista-
misesta rangaistusjärjestelmästä
5.5.1972/343 655
- Ri 206** L eräiden lisärangaistusten
poistamisesta 10.1.1969/1 656

	Liiketoimintakielto		
Ri 207	L liiketoimintakiellosta 13.12.1985/1059	656	Ri 220
Ri 208	A liiketoimintakieltorekisteristä 13.2.1998/121	659	Ri 223
	Nuori rikoksesta epäilty		Ri 224
Ri 209	L nuoren rikoksesta epäillyn tilanteen selvittämisestä 24.6.2010/633	659	Ri 225
	Täytäntöönpano		Ri 228
Ri 215	Vankeuslaki 23.9.2005/767	660	
	I Osa. Yleiset säännökset		
	1 luku. Yleiset säännökset vankeuden täytäntöönpanosta		
	II Osa. Täytäntöönpanon aloittaminen ja vankilaan sijoittaminen		
	2 luku. Täytäntöönpanon aloittaminen		Ri 301
	3 luku. Rangaistusajan laskeminen		Ri 302
	4 luku. Saapuminen ja sijoittaminen vankilaan		Ri 303
	5 luku. Sijoittaminen vankilassa		
	6 luku. Siirtäminen vankilasta toiseen		Ri 304
	III Osa. Vankeuden täytäntöönpanon sisältö		Ri 305
	7 luku. Perushuolto ja asuminen		
	8 luku. Toimintaan osallistuminen		Ri 306
	9 luku. Vangin omaisuus ja tulot		
	10 luku. Sosiaali- ja terveydenhuolto		
	11 luku. Vapaa-aika		
	IV Osa. Vangin yhteydet vankilan ulkopuolelle		Ri 307
	12 luku. Kirjeenvaihto, puhelut ja sähköinen viestintä		
	13 luku. Tapaamiset ja muut yhteydet vankilan ulkopuolelle		
	14 luku. Poistumislupa		
	V Osa. Kurinpito, valvonta ja tarkastaminen		
	15 luku. Vankilan järjestys ja kurinpito		
	16 luku. Vankilan tilojen ja vangin tarkastaminen		
	17 luku. Muun henkilön tarkastaminen		
	18 luku. Turvaamistoimenpiteet ja voimakeinojen käyttö		
	19 luku. Ilmoitukset ja tiedon antaminen		
	VI Osa. Muut säännökset		
	20 luku. Muutoksenhaku		
	21 luku. Vapauttaminen		Ri 310
	22 luku. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset		Ri 311
Ri 215a	VNA vankeudesta 30.4.2015/548	687	
Ri 216	L sakon täytäntöönpanosta 9.8.2002/672	695	
Ri 217	VNA sakon täytäntöönpanosta 19.9.2002/789	702	
Ri 218	L vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta menetetyksi tuomitsemista koskeviin päätöksiin tehdyin puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta		Ri 401
	täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta 11.4.2008/222	704	
	L pitkäaikaisvankien vapauttamis- menettelystä 23.9.2005/781	706	
	L Rikosseuraamuslaitoksesta 27.11.2009/953	707	
	VNA Rikosseuraamuslaitoksesta 30.12.2015/1739	709	
	L henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa 7.8.2015/1069	711	
	L valvotusta koevapaudesta 23.8.2013/629	718	
	Ri 300 ESITUTKINTA JA PAKKOKEINOT		
	Esitutkinta ja pakkokeinot		
	Ri 301	Esitutkintalaki 22.7.2011/805	724
	Ri 302	Pakkokeinolaki 22.7.2011/806	737
	Ri 303	VNA esitutkinnasta, pakkokeinoista ja salaisesta tiedonhankinnasta 13.2.2014/122	766
	Ri 304	Tutkintavankeuslaki 23.9.2005/768	771
	Ri 305	VNA tutkintavankeudesta 30.4.2015/549	786
	Ri 306	L tutkinnan toimittamisesta ja pakkokeinojen käyttämisestä ulkomaaisessa kauppa-aluksessa rikoksen johdosta eräissä tapauksissa 5.3.1965/148	790
	Ri 307	L poliisiin säilyttämien henkilöiden kohtelusta 29.9.2006/841	790
	Rahanpesu		
	Ri 308	L rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä 28.6.2017/444	802
	Ri 309	A rikoksen tuottaman hyödyn rahanpesua, etsintää, takavarikkoa ja menetetyksi tuomitsemista koskevan yleissopimuksen voimaansaattamiseksi 28.6.1994/583, SopS 53	817
		9 §:n alla: Rikoksen tuottaman hyödyn rahanpesua, etsintää, takavarikkoa ja menetetyksi tuomitsemista koskeva yleissopimus	
	Lähestymiskielto ja todistajansuojelu		
	Ri 310	L lähestymiskiellosta 4.12.1998/898	822
	Ri 311	L todistajansuojeluohjelmasta 6.2.2015/88	825
	Ri 400 KANSAINVÄLINEN RIKOSOIKEUS		
	Lainkäytöllinen koskemattomuus		
	Ri 401	L oikeudenkäyntiin ja esitut- kintaan osallistuvien henkilöiden koskemattomuudesta eräissä tapauksissa 5.1.1994/11	826

Rikoksen johdosta tapahtuva luovuttaminen

- Ri 402** L rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Pohjoismaiden välillä 21.12.2007/1383 827
- Ri 403** L rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä 30.12.2003/1286 834
- Ri 404** L rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 7.7.1970/456 844
- Ri 404a** A rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen voimaansaattamisesta 5.8.1971/640, SopS 32 848
3 §:n alla:
Rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskeva eurooppalainen yleissopimus

Tuomioiden täytäntöönpano

- Ri 405** L Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa 20.6.1963/326 851
- Ri 406** A Suomen ja muiden pohjoismaiden välisestä yhteistoiminnasta rikosasioissa annettujen tuomioiden täytäntöönpanossa annetun lain täytäntöönpanosta 18.12.1964/620 854
- Ri 407** L kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa 16.1.1987/21 855
- Ri 408** A kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa 16.1.1987/22 858
- Ri 410** L vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin tehdyn puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta 2.3.2007/231 859
- Ri 410a** L tuomittujen siirtoa Euroopan unionissa koskevan puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta 25.11.2011/1169 861
- Ri 410b** L valvontatoimenpiteitä ja vaihtoehtoisia seuraamuksia Euroopan unionissa koskevan puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta 25.11.2011/1170 864
- Ri 410c** L eurooppalaisesta suojelumääräyksestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja direktiivin soveltamisesta 20.3.2015/226 866

Kansainvälinen rikostuomioistuim

- Ri 411** L Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja perussäännön soveltamisesta 28.12.2000/1284 867
11 §:n alla:
TPA Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön voimaansaattamisesta sekä perussäännön lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja perussäännön soveltamisesta annetun lain voimaantulosta 14.6.2002/501, SopS 56

RiEU RIKOSOIKEUS

RiEU 100 YHTEISÖJEN TALOUDELLISTEN ETUJEN SUOJAAMINEN

- RiEU 108** Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95 Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta A:18.12.1995 869
- RiEU 114** Neuvoston puitepäätös 2006/783/YOS vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta menetetyksi tuomitsemista koskeviin päätöksiin A:6.10.2006 871

RiEU 300 RAHANPESU

- RiEU 301** Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849 rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta A:20.5.2015 876

RiEU 400 MUU RIKOS-OIKEUDELLINEN YHTEISTYÖ

- RiEU 401** Neuvoston puitepäätös 2005/214/YOS vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin A:24.2.2005 892
- RiEU 402** Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/42/EU rikoksenteokvälineiden ja rikoshyödyn jäädyttämisestä ja menetetyksi tuomitsemisesta Euroopan unionissa A:3.4.2014 895
- RiEU 403** Neuvoston puitepäätös 2008/909/YOS vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta rikosasioissa annettuihin tuomioihin, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, niiden täytäntöönpanemiseksi Euroopan unionissa A:27.11.2008 900

Pr PROSESSIOIKEUS

Pr 100 OIKEUDENKÄYNTI-MENETTELY

Oikeudenkäymiskaari

Pr 101	Oikeudenkäymiskaari	906
	1 luku. Yleiset säännökset	
	2 luku. Päätösvaltaisuudesta	
	3 luku on kumottu	
	4 luku. Oikeudenkäynnin kieli	
	5 luku. Riita-asian vireillepano ja valmistelu	
	6 luku. Riita-asian pääkäsitteily	
	7 luku. Turvaamistoimista	
	8 luku. Hakemusasioiden käsittely	
	9 luku. Oikeudenkäyntikirjelmä	
	10 luku. Oikeuspaikasta riita-asioissa	
	11 luku. Tiedoksiannosta oikeudenkäynnissä	
	12 luku. Asianosaisista	
	13 luku. Tuomarin esteellisyydestä	
	14 luku. Asian käsittelystä oikeudessa	
	15 luku. Oikeudenkäyntiasiamiehestä	
	16 luku. Oikeudenkäyntiväitteistä	
	17 luku. Todistelusta	
	18 luku. Samassa oikeudenkäynnissä käsiteltävistä kanteista ja väliintulosta riita-asia	
	19 luku. Asian kiireelliseksi määrääminen	
	20 luku. Sovinnosta	
	21 luku. Oikeudenkäyntikuluista	
	21 luvun 8 c:n §:n alla: OikMA vastapuolen maksettavaksi tuomittavista oikeudenkäyntikuluista oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 8 c §:ssä tarkoitetuissa asioissa 14.12.2001/1311	
	22 luku. Käräjäoikeuden pöytäkirja ja todistelun taltiointi	
	23 luku. Äänestämisestä	
	24 luku. Tuomioistuimen ratkaisu	
	25 luku. Muutoksenhaku käräjäoikeudesta hovioikeuteen	
	25a luku. Valitusasian valmistelun aloittaminen hovioikeudessa ja jatkokäsittelylupa	
	26 luku. Valitusasian käsittelyn jatkaminen hovioikeudessa	
	27 luku. Menettelystä hovioikeuden ensimmäisenä oikeusasteena käsittelemässä riita- ja rikosasioissa	
	28 ja 29 luku on kumottu	
	30 luku. Muutoksenhaku hovioikeudesta korkeimpaan oikeuteen	
	30a luku. Ennakkopäätösvalituksesta	
	31 luku. Ylimääräisestä muutoksenhausta	
	32 luku. Uhkasakko	

Oikeudenkäynti rikosasioissa

Pr 102	L oikeudenkäynnistä rikosasioissa 11.7.1997/689	973
	1 luku. Syyteoikeudesta ja syyteharkinnasta	
	2 luku. Asianosaisen avustamisesta	

3 luku. Yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta	
4 luku. Laillisesta tuomioistuimesta	
5 luku. Syytteen vireillepanosta	
5a luku. Asian ratkaiseminen pääkäsitteilyä toimittamatta	
5b luku. Tunnustamisoikeudenkäynti	
6 luku. Pääkäsitteilyä	
6a luku. Oikeudenkäynnin kieli ja tulkkaus	
7 luku. Asianomistajan yksin ajaman rikosasian käsittelystä	
8 luku. Asianosaisista	
9 luku. Oikeudenkäyntikuluista	
10 luku. Äänestämisestä	
11 luku. Tuomioistuimen ratkaisusta	
12 luku. Oikeudenkäymiskaaren säännösten soveltamisesta	
13 luku. Voimaantulo	

Hallintolainkäyttö

Pr 103	Hallintolainkäyttölaki 26.7.1996/586	995
--------	--	-----

Kuluttaja- ja markkinaoikeudellinen lainkäyttö

Pr 104	L oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa 31.1.2013/100	1015
Pr 105	Ryhmäkannelaki 13.4.2007/444	1025

Pr 200 MUU OIKEUDENKÄYNTI-LAINSÄÄDÄNTÖ

Yleisiä määräyksiä

Pr 201	L oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa 30.3.2007/370	1027
Pr 201a	L turvatarkastuksista tuomioistuimissa 3.12.1999/1121	1032
Pr 202	L säädettyjen määräaikain laskeamisesta 25.4.1930/150	1033
Pr 203	L eräiden asiakirjain lähettämistä tuomioistuimille 7.5.1965/248	1033
Pr 203a	A eräiden asiakirjain lähettämistä tuomioistuimille 17.12.1965/655	1034
Pr 204	L oikeustoimen ja toimituksen todistajan esteellisyydestä 12.6.2015/734	1035
Pr 205	L oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa 30.3.2007/381	1035
Pr 206	L oikeudenkäynnin viivästymisen hyvittämisestä 29.5.2009/362	1038
Pr 207	A, joka sisältää säännöksiä vangittuja henkilöitä koskevien rikosasioiden käsittelyn jouduttamiseksi alioikeudessa 29.4.1932/125	1040

Välimiesmenettely

Pr 208	L välimiesmenettelystä 23.10.1992/967	1040
--------	---	------

	Sovittelu		
Pr 209	L riita-asioiden sovittelusta ja sovinnon vahvistamisesta yleisissä tuomioistuimissa 29.4.2011/394	1045	
Pr 210	L rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta 9.12.2005/1015	1048	
	Rangaistusmääräys- ja rikesakko- menettely		
Pr 211	L sakon ja rikesakon määräämisestä 27.8.2010/754	1051	
Pr 213	L rikesakkorikkomuksista 18.11.2016/986	1056	
	Sotilasoikeudenhoito		
Pr 215	Sotilasoikeudenkäyntilaki 25.3.1983/326	1058	
Pr 219	L sotilaskurinpidoista ja rikos-		
	torjunnasta puolustusvoimissa 28.3.2014/255	1062	
	Pr 300 OIKEUSAPU JA OIKEU- DENKÄYNNIN KUSTANNUKSET		
	Oikeusapu		
Pr 301	Oikeusapulaki 5.4.2002/257	1077	
Pr 302	VNA oikeusavusta 23.5.2002/388	1084	
Pr 303	VNA oikeusavun palkkioperusteista 24.4.2008/290	1086	
Pr 304	L valtion oikeusapu- ja edunvalvonta-		
	piireistä 17.6.2016/477	1088	
Pr 304a	OikMA valtion oikeusapu- ja edun-		
	valvontapiireistä 27.9.2016/826	1091	
Pr 304b	OikMA oikeusapu- ja edunvalvonta-		
	piireistä, oikeusaputoimistojen ja		
	edunvalvontatoimistojen toimipaikoista		
	sekä kunnista, joiden edunvalvonta-		
	palveluista oikeusapu- ja edunvalvonta-		
	piiri vastaa 4.7.2016/608	1092	
	Asianajajat		
Pr 305	L asianajajista 12.12.1958/496	1095	
Pr 305a	OikMp yleisen asianajajayhdistyksen		
	sääntöjen vahvistamisesta 2.10.2012/540	1101	
Pr 306	L luvan saaneista oikeudenkäynti-		
	avustajista 17.6.2011/715	1106	
	Oikeudenkäynnin kustannukset		
Pr 307	L valtion varoista maksettavista		
	todistelukustannuksista 15.9.1972/666	1110	
Pr 308	VNA valtion varoista maksettavista		
	todistelukustannuksista 21.8.2013/619	1111	
Pr 309	Tuomioistuinmaksulaki 11.12.2015/1455	1112	
Pr 310	OikMA tuomioistuinten ja eräiden		
	oikeushallintoviranomaisten		
	suoritteista perittävistä maksuista		
	vuosina 2016–2018 17.12.2015/1558	1114	
	Pr 400 OIKEUSLAITOS		
	Tuomioistuimia ja tuomareita koskevat yleissäädökset		
Pr 401	Tuomioistuinlaki 25.8.2016/673	1115	
Pr 402	L tuomioistuinharjoittelusta 25.8.2016/674	1130	
Pr 403	L ehdokkaiden nimeämisestä kansain-		
	välisten tuomioistuinten ja Euroopan		
	unionin tuomioistuimen tuomarin ja		
	jäsenen tehtäviin 25.8.2016/676	1131	
Pr 404	L tuomareiden sidonnaisuus- ja		
	sivutoimirekisteristä 8.5.2015/565	1132	
	Yleiset tuomioistuimet		
Pr 405	L korkeimmasta oikeudesta 26.8.2005/665	1132	
Pr 406	VNA hovioikeuksien sijaintipaikoista		
	ja tuomiopiireistä 13.10.2016/864	1134	
Pr 406a	VNA kärjäoikeuksien tuomiopiireistä		
	11.12.2014/1053	1134	
Pr 407	OikMA kärjäoikeuksien kanslioiden		
	ja istuntopaikkojen sijainnista		
	16.6.2009/454	1135	
	OikMA kärjäoikeuksien kanslioiden ja		
	istuntopaikkojen sijainnista 26.1.2017/81		
	L kärjäoikeuden lautamiehistä		
	25.8.2016/675	1136	
Pr 410	OikMA vangitsemisasioiden ja muiden		
	kiireellisten asioiden käsittelystä		
	kärjäoikeuksissa eräissä tapauksissa		
	13.12.2013/953	1137	
	Hallintotuomioistuimet		
Pr 411	Hallinto-oikeuslaki 26.3.1999/430	1139	
Pr 411a	VNA hallinto-oikeuksien sijaintipaikoista		
	ja tuomiopiireistä 13.10.2016/8651141		
Pr 413	L korkeimmasta hallinto-oikeudesta		
	22.12.2006/1265	1141	
	Erityistuomioistuimet		
Pr 415	L valtakunnanoikeudesta ja ministeri-		
	vastuuasioiden käsittelystä 25.2.2000/196	1143	
Pr 416	L oikeudenkäynnistä työtuomio-		
	istuimessa 31.7.1974/646	1145	
Pr 419	L oikeudenkäynnistä vakuutus-		
	oikeudessa 25.8.2016/677	1149	
	Tuomioistuimen ilmoitukset		
Pr 422	L tuomioistuimen velvollisuudesta		
	ilmoittaa eräistä ratkaisuistaan		
	14.5.2010/373	1152	
Pr 423	A tietojen antamisesta viran tai		
	toimen haltijan syyttämistä kos-		
	kevista jutuista 22.10.1926/272	1152	
Pr 425	A eräiden tuomioistuinratkaisujen		
	johdosta tehtävistä ilmoituksista		
	14.2.1986/138	1153	
Pr 426	OikMA tietojen merkitsemisestä		
	oikeushallinnon valtakunnallisen		
	tietojärjestelmän ratkaisu- ja		
	päätösilmoitusjärjestelmään		
	29.11.2010/1024	1153	

	Haastemiehet		
Pr 427	Haastemieslaki 27.6.1986/505	1154	
Pr 428	Haastemiesasetus 27.6.1986/506.	1155	
	Syyttäjät		
Pr 429	L syyttäjälaitoksesta 13.5.2011/439	1155	
	Oikeusrekisterit		
Pr 433	L Oikeusrekisterikeskuksesta 16.11.2012/625	1158	
Pr 434	L oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä 14.5.2010/372	1159	
	Pr 500 MAKSUKYVYTTÖMYYS		
	Yrityksen saneeraus		
Pr 501	L yrityksen saneerauksesta 25.1.1993/47	1162	
Pr 502	A yrityksen saneerauksesta 25.1.1993/55	1181	
Pr 503	VNA käräjäoikeuksien tuomiopiireistä yrityksen saneerausta koskevissa asioissa 8.5.2013/339	1183	
	Yksityishenkilön velkajärjestely		
Pr 504	L yksityishenkilön velkajärjestelystä 25.1.1993/57	1184	
Pr 505	A yksityishenkilön velkajärjestelystä 25.1.1993/58	1205	
	Konkurssi		
Pr 506	Konkurssilaki 20.2.2004/120	1207	
Pr 506a	OikMA konkurssiasioista 16.6.2004/502	1232	
Pr 507	L takaisinsaannista konkurssipesään 26.4.1991/758	1233	
Pr 508	L velkojien maksunsaantijärjestyksestä 30.12.1992/1578	1239	
Pr 509	L Suomen, Tanskan, Islannin, Norjan ja Ruotsin kesken Kööpenhaminassa 7.11.1933 tehdyn, konkurssia koskevan sopimuksen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta 18.5.1934/333.	1241	
	7 §:n alla: Suomen, Tanskan, Islannin, Norjan ja Ruotsin välinen konkurssia koskeva sopimus		
Pr 510	L konkurssipesien hallinnon valvonnasta 31.1.1995/109	1243	
Pr 511	A konkurssipesien hallinnon valvonnasta 31.1.1995/111	1245	
Pr 512	L eräistä arvopaperi- ja valuuttakaupan sekä selvitysjärjestelmän ehdoista 26.11.1999/1084	1245	
	Pr 600 ULOSOTTO		
	Ulosottomenettely		
Pr 601	Ulosottokaari 15.6.2007/705	1248	
	1 luku. Yleiset säännökset		
	2 luku. Ulosottoerusteet		
	3 luku. Yleiset menettelysäännökset		
	4 luku. Ulosmittaus		
	5 luku. Myynti		
	6 luku. Jako ja tilitys		
	7 luku. Muun kuin maksuvelvoitteen täytäntöönpano		
	8 luku. Turvaamistoimipäätöksen täytäntöönpano		
	9 luku. Täytäntöönpanokulut		
	10 luku. Itseoikaisu, täytäntöönpanoriita ja täytäntöönpanon keskeyttäminen		
	11 luku. Muutoksenhaku ulosottomiehen menettelyyn		
	12 luku. Erinäiset säännökset		
	13 luku. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset		
Pr 602	VNA ulosottomenettelystä 20.12.2007/1322	1294	
Pr 603	VNA käräjäoikeuksien tuomiopiireistä ulosottovalituksia koskevissa asioissa 8.5.2013/340	1296	
	Veroulosotto		
Pr 607	L verojen ja maksujen perimisen turvaamisesta 18.5.1973/395.	1296	
Pr 608	L verojen ja maksujen täytäntöönpanosta 15.6.2007/706	1297	
Pr 609	VNA verojen ja maksujen täytäntöönpanosta 20.12.2007/1324	1299	
Pr 610	L eräiden vähäisten saatavien perimättä jättämisestä 2.6.1950/266	1300	
Pr 610a	VvMp eräiden vähäisten saatavien perimättä jättämisestä 26.8.1950/426	1300	
	Ulosottomaksut		
Pr 613	L ulosottomaksuista 13.1.1995/34	1300	
Pr 614	A ulosottomaksuista 13.1.1995/35	1301	
	Pr 700 KANSAINVÄLINEN PROSESSIOIKEUS		
	Pohjoismainen oikeusapu		
Pr 701	L velvollisuudesta saapua toisen pohjoismaan tuomioistuimeen eräissä tapauksissa 23.5.1975/349.	1302	
Pr 702	A korvauksen suorittamisesta toisesta pohjoismaasta Suomen tuomioistuimeen kutsutulle henkilölle 13.6.1975/446.	1304	
Pr 703	A Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken oikeusavusta tiedoksiannon toimittamisessa ja todistelussa tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta 23.6.1975/469, SopS 26	1304	
	Asetuksen jäljessä: Sopimus Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken oikeusavusta tiedoksiannon toimittamisessa ja todistelussa		
Pr 704	A pohjoismaiden keskeisestä oikeusavusta tiedoksiannon toimittamisessa ja todistelussa 23.6.1975/470	1305	

Monenvälinen oikeusapu rikosasioissa

- Pr 705** L kansainvälisestä oikeusavusta rikosasioissa 5.1.1994/4 1305
- Pr 706** L rikosasioita koskevaa eurooppalaista tutkintamääräystä koskevan direktiivin täytäntöönpanosta 28.6.2017/430 1311
- Pr 707** L vapautensa menettäneen henkilön väliaikaisesta siirtämisestä todistelu-tarkoituksessa rikosasioissa 20.2.2004/150 1315
- Pr 708** A keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen voimaansaattamisesta ja soveltamisesta ja yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä Suomen ja ulkomaan viranomaisen keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa eräissä tapauksissa annetun lain voimaantulosta 24.4.1981/287, SopS 30 1316
- 1 §:n alla:
L keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä Suomen ja ulkomaan viranomaisen keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa eräissä tapauksissa 23.5.1980/284 v. 1981
- 11 §:n alla:
Keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskeva eurooppalainen yleissopimus
Keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen lisäpöytäkirja
L keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen toisen lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja lisäpöytäkirjan soveltamisesta 11.4.2014/300
VNA keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen toisen lisäpöytäkirjan voimaansaattamisesta sekä lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja lisäpöytäkirjan soveltamisesta annetun lain voimaantulosta 24.4.2014/336, SopS 35
Keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen toinen lisäpöytäkirja
- Pr 709** L keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tehdyn yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja yleissopimuksen soveltamisesta 20.2.2004/148 1326
- 8 §:n alla:
VNA keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tehdyn yleissopimuksen voimaansaattamisesta ja yleissopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja yleissopimuksen soveltamisesta annetun lain voimaantulosta 4.8.2005/624, SopS 88
- Pr 709a** L omaisuuden tai todistusaineiston jäädyttämistä koskevien päätösten täytäntöönpanosta Euroopan unionissa 15.7.2005/540 1327
- Pr 709b** VNA omaisuuden tai todistusaineiston jäädyttämistä koskevien päätösten täytäntöönpanosta Euroopan unionissa 20.10.2005/836 1331

Muu monenvälinen oikeusapu

- Pr 710** L kansainvälisestä oikeusavusta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 10.4.2015/426 1332
- Pr 711** A kansainvälisluonteisten oikeudenkäyntien helpottamista koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta 15.8.1988/743, SopS 47 1336
- 3 §:n alla:
Yleissopimus kansainvälisluonteisten oikeudenkäyntien helpottamisesta
- Pr 712** A maksutonta oikeudenkäyntiä tarkoittavien hakemusten toimittamista koskevan eurooppalaisen sopimuksen voimaansaattamisesta 18.7.1980/565, SopS 42 1338
- 3 §:n alla:
Maksutonta oikeudenkäyntiä tarkoittavien hakemusten toimittamista koskeva eurooppalainen sopimus
- Pr 713** A riita-asiain oikeudenkäyntiä koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta 12.4.1957/169, SopS 2 1339
- Asetuksen jäljessä:
Riita-asiain oikeudenkäyntiä koskeva sopimus
- Pr 714** A oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiantoa ulkomailta siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta 3.10.1969/701, SopS 51 1342
- Asetuksen jäljessä:
Oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiantoa ulkomailta siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa koskeva yleissopimus
- Pr 716** A todisteiden vastaanottamista ulkomailta siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta 27.5.1976/574, SopS 37 1344
- Asetuksen jäljessä:
A todisteiden vastaanottamista ulkomailta siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa koskevan yleissopimuksen soveltamisesta 19.3.1982/210
Todisteiden vastaanottamista ulkomailta siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa koskeva yleissopimus
- Pr 717a** A ulkomaisesta lainsäädännöstä saatavia tietoja koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen ja sen lisäpöytäkirjan voimaansaattamisesta 28.9.1990/894, SopS 58 1347
- 3 §:n alla:
Ulkomaisesta lainsäädännöstä saatavia tietoja koskeva eurooppalainen yleissopimus
Ulkomaisesta lainsäädännöstä saatavia tietoja koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen lisäpöytäkirja
- Kansainväliset elimet**
- Pr 718** L eräille kansainvälisille elimille Suomessa annettavasta virka-avusta sekä sellaisten elinten toimivallasta 24.1.1930/22 1349
- Kahdenväliset oikeusapusopimukset**
- Pr 721** A Neuvostoliiton kanssa oikeussuojasta ja oikeusavusta siviili-, perhe- ja rikosasioissa tehdyn sopimuksen voimaan-

saattamisesta ja soveltamisesta
31.7.1980/606, SopS 48 1349
1 §:n alla:
L Neuvostoliiton kanssa oikeussuojasta ja oikeus-
avusta siviili-, perhe- ja rikosasioissa tehdyn
sopimuksen eräiden määräysten
hyväksymisestä 7.12.1979/605 v. 1980
6 §:n alla:
Sopimus Suomen Tasavallan ja Sosialististen
Neuvostotasavaltojen Liiton välillä oikeussuojasta
ja oikeusavusta siviili-, perhe- ja rikosasioissa

Pohjoismaisten tuomioiden vaikutukset

- Pr 722** L Pohjoismaiden kesken tehdyn yksityisoikeudellista vaatimusta koskevien tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa tarkoittavan sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sopimuksen soveltamisesta 28.10.1977/881 1351
1 §:n alla:
A Pohjoismaiden kesken tehdyn yksityisoikeudellista vaatimusta koskevien tuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa tarkoittavan sopimuksen voimaansaattamisesta 2.12.1977/882, SopS 56
3 §:n alla:
Sopimus Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken yksityisoikeudellista vaatimusta koskevien tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta
- Pr 723** L yksityisoikeudellista vaatimusta koskevien pohjoismaisten tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta 21.7.1977/588. 1352
- Pr 724** A yksityisoikeudellista vaatimusta koskevien pohjoismaisten tuomioiden täytäntöönpanosta 16.12.1977/938 1355

Toimivalta ja muiden ulkomaisten tuomioiden vaikutukset

- Pr 725** L riitauttamattomia vaatimuksia koskevasta eurooppalaisesta täytäntöönpanoperusteesta 21.10.2005/825 1355
- Pr 727** L ulkomaisten välitystuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevan, New Yorkissa 10.6.1958 tehdyn yleissopimuksen eräiden säännösten hyväksymisestä ja sellaisten välitystuomioiden täytäntöönpanosta 5.1.1962/200. 1356
- Pr 728** A ulkomaisten välitystuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevan, New Yorkissa 10.6.1958 tehdyn yleissopimuksen voimaansaattamisesta 2.3.1962/207, SopS 8 . . . 1356
Asetuksen jäljessä:
Yleissopimus ulkomaisten välitystuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta
- Pr 729** L tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen soveltamisesta 17.10.2014/817 1357
- Pr 730** L yksityisoikeuden alalla määrättyjen suojelutoimenpiteiden vastavuoroisesta tunnustamisesta annetun Euroopan

parlamentin ja neuvoston asetuksen soveltamisesta 20.3.2015/227 1359

PrEU PROSESSIOIKEUS

PrEU 100 OIKEUDENKÄYNTI-MENETTELY

- PrEU 101** Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/29/EU rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä neuvoston puitepäättöksen 2001/220/YOS korvaamisesta A:25.10.2012. 1360
- PrEU 102** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1896/2006 eurooppalaisen maksamismääräysmenettelyn käyttöönotosta A:12.12.2006 1370
- PrEU 103** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 861/2007 eurooppalaisesta vähäisiin vaatimuksiin sovellettavasta menettelystä A:11.7.2007. . . . 1376
- PrEU 104** Neuvoston puitepäättös 2008/675/YOS Euroopan unionin jäsenvaltioissa annettujen tuomioiden huomioon ottamisesta uudessa rikosprosessissa A:24.7.2008. 1384

PrEU 400 OIKEUSLAITOS

- PrEU 401** Euroopan unionin tuomioistuimen perussääntö 1385

PrEU 500 MAKSUKYVYTTÖ-MYYS

- PrEU 501** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 2015/848 maksukyvyttömyysmenettelyistä A:20.5.2015 1392

PrEU 700 KESKINÄINEN OIKEUSAPU

- PrEU 701** Neuvoston säädös Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan mukaisen yleissopimuksen tekemisestä keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä A:29.5.2000. 1413
Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan mukaisesti tehty yleissopimus keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä A:29.5.2000
Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan mukaisesti neuvoston tekemän, keskinäistä oikeusapua rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä koskevan yleissopimuksen 30 artiklan 2 kohdan mukainen Euroopan unionin pääsihteerin ilmoitus
Keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä 29 päivänä toukokuuta 2000 tehdyn yleissopimuksen selitysmuistio A:30.11.2000
Keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tehtyyn yleissopimukseen liitettävä pöytäkirja, jonka neuvosto on laatinut Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan mukaisesti A:16.10.2001
- PrEU 701a** Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/41/EU rikosasioita koskevasta eurooppalaisesta tutkintamääräyksestä A:3.4.2014 1432

PrEU 702	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1393/2007 oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa ("asiakirjojen tiedoksianto") ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 kumoamisesta A:13.11.2007	1445
PrEU 703	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 655/2014 eurooppalaisen tilivarojen turvaamismääräysmenettelyn käyttöön ottamisesta rajat ylittävää velkojen perintää varten siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa A:15.5.2014	1450
PrEU 704	Neuvoston asetus (EY) N:o 1206/2001 jäsenvaltioiden tuomioistuinten välisestä yhteistyöstä siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tapahtuvassa todisteiden vastaanottamisessa A:28.5.2001	1465
PrEU 705	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 805/2004 riittämättömiä vaatimuksia koskevan eurooppalaisen täytäntöönpanoperusteen käyttöönotosta A:21.4.2004	1470
PrEU 706	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1215/2012 tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla A:12.12.2012	1476

Va VALTIO-OIKEUS

Va 100 PERUSTUSLAKI

Va 101	Suomen perustuslaki 11.6.1999/731	1490
Va 102	L menettelystä neuvoa-antavissa kansanäänestyksissä 26.6.1987/571	1504
Va 103	Kansalaisaloitelaki 13.1.2012/12	1504

Va 200 EDUSKUNTA JA PUOLUEET

Va 201	Eduskunnan työjärjestys 17.12.1999/40 v. 2000	1506
Va 202	L ehdokkaan vaalirahoituksesta 24.4.2009/273	1516
Va 203	Vaalilaki 2.10.1998/714	1518
Va 204	L edustajanpalkkiosta 30.4.1947/328	1543
Va 205	L turvatoimista eduskunnassa 30.5.2008/364	1544
Va 206	L eduskunnan virkamiehistä 19.12.2003/1197	1546
Va 208	Puoluelaki 10.1.1969/10	1555
Va 209	L eduskunnan oikeusasiamiehestä 14.3.2002/197	1558

Va 300 YLIN TOIMEENPANO-VALTA

Tasavallan presidentti

Va 302	L tasavallan presidentin palkkiosta 18.11.2011/1152	1561
Va 303	L tasavallan presidentin eläkeoikeudesta 14.1.1994/40	1562
Va 304	L tasavallan presidentin kansliasta 24.2.2012/100	1562

Valtioneuvosto ja ministeriöt

Va 306	L valtioneuvostosta 28.2.2003/175	1571
Va 307	Valtioneuvoston ohjesääntö 3.4.2003/262	1574
Va 308	VNA ulkoasiainministeriöstä 22.12.2005/1171	1580
Va 309	VNA oikeusministeriöstä 12.6.2003/543	1581
Va 310	VNA sisäministeriöstä 19.12.2013/1056	1583
Va 311	VNA puolustusministeriöstä 22.5.2003/375	1584
Va 312	VNA valtiovarainministeriöstä 26.6.2003/610	1585
Va 313	VNA opetus- ja kulttuuri- ministeriöstä 30.4.2010/310	1587
Va 314	VNA maa- ja metsätalous- ministeriöstä 18.12.2014/1267	1589
Va 315	VNA liikenne- ja viestintä- ministeriöstä 22.5.2003/405	1590
Va 316	VNA työ- ja elinkeino- ministeriöstä 15.11.2007/1024	1591
Va 317	VNA sosiaali- ja terveys- ministeriöstä 28.6.2017/491	1592
Va 319	VNA ympäristöministeriöstä 29.10.2015/1286	1593

Oikeuskansleri

Va 321	L valtioneuvoston oikeus- kanslerista 25.2.2000/193	1594
Va 322	L valtioneuvoston oikeuskanslerin ja eduskunnan oikeusasiamiehen tehtävien jaosta 21.12.1990/1224	1596

Va 400 SÄÄDÖKSET, SOPIMUKSET SEKÄ MÄÄRAYKSET JA OHJEET

Va 403	L Suomen säädöskokoelmasta 25.2.2000/188	1596
Va 405	L ministeriöiden ja valtion muiden viranomaisten määräys- kokoelmista 25.2.2000/189	1598
Va 407	L virallisesta lehdestä 2.10.1931/268	1599
Va 408	L julkisista kuulutuksista 2.2.1925/34	1599
Va 409	A julkisista kuulutuksista annetun lain soveltamisesta 2.2.1925/36	1600

Va 500 VALTIONTALOUS

Valtiontalouden tarkastus

Va 505	L valtiontalouden tarkastus- virastosta 14.7.2000/676	1600
---------------	---	------

Va 510 L valtiontalouden tarkastusviraston oikeudesta tarkastaa eräitä Suomen ja Euroopan yhteisöjen välisiä varainsiirtoja 17.3.1995/353 1603

Talousarvio

Va 511 L valtion talousarviosta 13.5.1988/423 1604

Va 512 A valtion talousarviosta 11.12.1992/1243 1609

Valtion lainananto, takaukset ja saamiset

Va 513 L valtion lainanannosta sekä valtion-takauksesta ja valtiontakuuasta 20.5.1988/449 1624

Va 514 VNA valtion lainanannosta sekä valtiontakauksesta ja valtion-takuusta 20.5.1988/450 1626

Va 515 L luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korko-tukilainoista 23.12.1977/1015 1626

Va 517 L eräiden saamisten perimisestä kerta kaikkiaan 20.12.1966/682 1627

Valtionavustukset

Va 518 Valtionavustuslaki 27.7.2001/688 1628

Maksuvapautus

Va 520 Maksuvapautuslaki 4.7.1980/529 1633

Va 521 Maksuvapautusasetus 4.7.1980/530 1634

Tilastot ja hallinnollisia säädöksiä

Va 522 Tilastolaki 23.4.2004/280 1634

Va 523 L tilastokeskuksesta 24.1.1992/48 1639

Va 525 L valtiokonttorista 15.2.1991/305 1639

Va 600 POIKKEUSOLOT

Va 601 Valmiuslaki 29.12.2011/1552 1640

Va 602 L ulkomaankaupan hallinnosta sekä tarkkailu- ja suoja-toimenpiteistä eräissä tapauksissa 29.12.1994/1521 1657

Va 603 L poikkeusolojen vakuutustakuusta 13.4.2007/408 1658

Va 604 L huoltovarmuuden turvaamisesta 18.12.1992/1390 1659

Va 605 L julkisen hallinnon turvallisuus-verkkotoiminnasta 13.1.2015/10 1661

Va 606 Turvavarastolaki 17.12.1982/970 1665

Va 607 Puolustustilalaki 22.7.1991/1083 1666

Va 608 L valtioneuvoston tilannekeskuksesta 24.5.2017/300 1670

Va 700 SUOMEN LIPPU, ARVO-NIMET JA KUNNIAMERKIT

Va 701 L Suomen lipusta 26.5.1978/380 1671

Va 702 A liputuksesta Suomen lipulla 26.5.1978/383 1672

Va 703 L Suomen vaakunasta 26.5.1978/381 1672

Va 705 L julkisen arvonannon osoituksista 23.12.1999/1215 1672

Va 706 TPA arvonimistä 20.4.2000/381 1673

Va 707 Luettelo kunniamerkeistä ja mitaleista 1674

VaEU VALTIO-OIKEUS

VaEU 100 EUROOPAN UNIONI

VaEU 101 Maastrichtissa 7.2.1992 tehty sopimus Euroopan unionista (muutettuna Lissabonin sopimuksella) A:7.2.1992 1675

VaEU 102 Roomassa 25.3.1957 tehty sopimus Euroopan unionin toiminnasta (muutettuna Lissabonin sopimuksella) A:25.3.1957 1688

Yh YLEISHALLINTO-OIKEUS

Yh 100 HALLINTOTOIMINTA

Yh 101 Hallintolaki 6.6.2003/434 1754

Yh 102 Uhkasakkolaki 14.12.1990/1113 1764

Yh 107 L sähköisestä asioinnista viranomais-toiminnassa 24.1.2003/13 1766

Yh 108 A valtion virastojen aukioloista 6.5.1994/332 1769

Yh 300 ASIAKIRJAT, JULKISUUS JA ARKISTOT

Yh 301 L viranomaisten toiminnan julkisuudesta 21.5.1999/621 1769

Yh 302 A viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedon-hallintatavasta 12.11.1999/1030 1783

Yh 302 a L kansainvälisistä tietoturvallisuus-velvoitteista 24.6.2004/588 1784

Yh 303 Arkistolaki 23.9.1994/831 1787

Yh 303 a L Kansallisarkistosta 16.12.2016/1145 1789

Yh 304 L julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta 10.6.2011/634 1790

Yh 305 L valtion yhteisten tieto- ja viestintä-teknisten palvelujen järjestämisestä 30.12.2013/1226 1791

Yh 306 L hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista 29.6.2016/571 1794

Yh 400 KIELILAINSÄÄDÄNTÖ

Yh 401 Kielilaki 6.6.2003/423 1799

Yh 403 Saamen kielilaki 15.12.2003/1086 1804

Yh 404 Viittomakielilaki 10.4.2015/359 1808

Yh 405 A Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välillä Pohjoismaiden kansalaisten oikeudesta käyttää omaa kieltään muussa pohjoismaassa tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta 20.2.1987/193, SopS 11 1808

3 §:n alla:
Sopimus Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välillä Pohjoismaiden kansalaisten oikeudesta käyttää omaa kieltään muussa pohjoismaassa

Yh 406	L auktorisoiduista kääntäjistä 7.12.2007/1231	1809
Yh 409	VNA kuntien kielellisestä asemasta vuosina 2013–2022 13.12.2012/53 v. 2013	1811

YhEU YLEISHALLINTO- OIKEUS

YhEU 100 KOMISSION TÄYTÄNTÖONPANOVALTA

YhEU 101	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011 yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä A:16.2.2011	1812
-----------------	---	------

YhEU 300 AVOIMUUS JA ASIAKIRJAJULKISUUS

YhEU 301	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1049/2001 Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutus- tuttavaksi A:30.5.2001	1815
-----------------	--	------

Ha HALLINTOALUEET JA ITSEHALLINTO

Ha 100 ALUE- JA PAIKALLIS- HALLINTO

Ha 101	Maakuntajakolaki 11.12.1997/1159 . . .	1820
Ha 102	VNp maakunnista 5.2.2015/100	1820
Ha 103	L aluehallintovirastoista 20.11.2009/896	1821
Ha 103a	L valtion aluehallinnon uudistamista koskevan lainsäädännön voimaan- panosta 20.11.2009/903	1824
Ha 104	VNA aluehallintovirastoista 20.11.2009/906	1826
Ha 105	L elinkeino-, liikenne- ja ympäristö- keskuksista 20.11.2009/897	1830
Ha 107	L julkisen hallinnon yhteis- palvelusta 2.3.2007/223	1834
Ha 109	L julkisesta notaarista 6.6.2014/420	1836

Ha 200 VÄESTÖTIETO- JÄRJESTELMÄ

Ha 201	L väestötietojärjestelmästä ja Väestö- rekisterikeskuksen varmenne- palveluista 21.8.2009/661	1836
Ha 202	VNA väestötietojärjestelmästä 25.2.2010/128	1850
Ha 203	Kotikuntalaki 11.3.1994/201	1854

Ha 206	TPA Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välisen väestön rekisteröintiä koskevan sopimuksen voimaansaattami- sesta ja sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattami- sesta annetun lain voimaantulosta 1.12.2006/1069, SopS 96	1858
---------------	--	------

4 §:n alla:
Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin
välinen väestön rekisteröintiä koskeva sopimus

Ha 300 KUNNAT

Ha 301	Kuntalaki 10.4.2015/410	1859
Ha 302	L kunta- ja palvelurakenne- uudistuksesta 9.2.2007/169	1889
Ha 303	L neuvoa-antavissa kunnallisissa kansanäänestyksissä noudatettavasta menettelystä 16.7.1990/656	1891
Ha 306	Kuntarakennelaki 29.12.2009/1698	1893
Ha 307	L pienten erillisten alueiden siirtämi- sestä kunnasta toiseen kuntaan 19.12.1997/1197	1901
Ha 315	L kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 29.12.2009/1704	1902
Ha 316	VNA kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 30.12.2014/1446	1913

Ha 400 KIRKKO

Ha 401	Uskonnonvapauslaki 6.6.2003/453	1914
Ha 418	Hautaustoimilaki 6.6.2003/457	1919

Ha 500 AHVENANMAA

Ha 501	Ahvenanmaan itsehallintolaki 16.8.1991/1144	1922
Ha 502	Ahvenanmaan maanhankintalaki 3.1.1975/3	1933

Ha 600 SAAMELAISET

Ha 601	L saamelaiskäräjistä 17.7.1995/974	1935
---------------	---	------

Ha 700 ALUEIDEN KEHITTÄMI- NEN

Ha 701	L alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista 17.1.2014/7	1942
Ha 703	L saariston kehityksen edistämisestä 26.6.1981/494	1950

Kv KANSAINVÄLISET SUH- TEET JA ULKOMAALAISET

Kv 100 VALTIOIDEN YHTEISTYÖ

Euroopan unioni

Kv 101	L Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä 8.12.1994/1540, SopS 102	1952
---------------	--	------

- Kv 102** A Suomen liittymisestä Euroopan unioniin tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta ja sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä annetun lain voimaantulosta
31.12.1994/1541, SopS 103 1953
2 §:n alla:
Pöytäkirja N:o 2 Ahvenanmaasta
- Kv 103** L ulkorajan ylittävistä yhteistyöstä
22.5.2015/657 1953

Yhdistyneet Kansakunnat

- Kv 104** A Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan voimaansaattamisesta
13.1.1956/51, SopS 1 1957
Nimikkeen alla:
L Yhdistyneiden Kansakuntien nimen ja tunnuskuva suojaamisesta
14.6.1958/272
- Kv 105** L eräiden Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämistä 29.12.1967/659 1964
- Kv 106** Kansainvälisen tuomioistuimen perussääntö 1965
- Kv 107** A Yhdistyneiden Kansakuntien erioikeuksia ja vapauksia koskevan yleissopimuksen samoin kuin Yhdistyneiden Kansakuntien erityisjärjestöjen erioikeuksia ja vapauksia koskevan yleissopimuksen voimaansaattamisesta 26.8.1958/387, SopS 24 1968
Asetuksen alla:
Yhdistyneiden Kansakuntien erioikeuksia ja vapauksia koskeva yleissopimus

Pohjoismaiden yhteistyö

- Kv 108** A pohjoismaiden yhteistyösopimuksen voimaansaattamisesta
13.7.1962/451, SopS 28 1970
Asetuksen alla:
Yhteistyösopimus Islannin, Norjan, Ruotsin, Suomen ja Tanskan välillä

Kansainväliset konferenssit

- Kv 109** L kansainvälisiä konferensseja ja erityisedustustoja koskevista erioikeuksista ja vapauksista
15.6.1973/572, SopS 37 1974

Kv 200 ULKOASIAINHAALLINTO JA KEHITYSYHTEISTYÖ

- Kv 201** Ulkoasiainhallintolaki
25.2.2000/204 1975
- Kv 202** TPA Suomen ulkomaanedustustojen sijaintipaikoista ja konsulipalveluiden järjestämisestä ulkoasiainhallinnossa
22.5.2015/613 1979
- Kv 203** Konsulipalvelulaki 22.4.1999/498 ... 1980

Kv 300 ALUEVEDET, ALUEVALVONTA JA PUOLUEETTOMUUS

- Kv 301** L Suomen aluevesien rajoista
18.8.1956/463 1984

- Kv 302** L Suomen talousvyöhykkeestä
26.11.2004/1058 1985
- Kv 303** Aluevalvontalaki 18.8.2000/755 ... 1988
- Kv 304** VNA aluevalvonnasta
16.11.2000/971 1994
- Kv 305** A puolueettomuusmääräyksistä
18.4.1963/194 1995

Kv 400 ULKOMAALAISET

- Kv 401** Ulkomaalaislaki 30.4.2004/301 1997
- Kv 402** L kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta
17.6.2011/746 2058
- Kv 403** L ulkomaalaisrekisteristä
19.12.1997/1270 2067
- Kv 408** L kotoutumisen edistämisestä
30.12.2010/1386 2071
- Kv 411** L säilöön otettujen ulkomaalaisten kohtelusta ja säilöönottoyksiköstä
15.2.2002/116 2080

Kv 500 VALTIOSOPIMUSOIKEUS

- Kv 501** A valtiosopimusoikeutta koskevan Wienin yleissopimuksen voimaansaattamisesta 18.4.1980/454, SopS 33 2087
2 §:n alla:
Valtiosopimusoikeutta koskeva Wienin yleissopimus

KvEU KOLMANSIEN MAIDEN KANSALAISET JA TYÖVOIMAN VAPAA LIKKUVUUS

KvEU 400 KOLMANSIEN MAIDEN KANSALAISET JA TYÖVOIMAN VAPAA LIKKUVUUS

Turvapaikkahakemusten käsittely

- KvEU 401** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 604/2013 kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta (uudelleenlaadittu) A:26.6.2013 ... 2094
- KvEU 402** Komission asetus (EY) N:o 1560/2003 niiden perusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta, joiden mukaisesti määritetään kolmannen maan kansalaisen johonkin jäsenvaltioon jättämän turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio, annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 343/2003 soveltamista koskevista säännöistä A:2.9.2003 ... 2105

Viisumi ja oleskelulupa

KvEU 406	Neuvoston asetus (EY) N:o 539/2001 luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske A:15.3.2001	2109
-----------------	--	------

Työvoiman vapaa liikkuvuus

KvEU 416	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 492/2011 työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta unionin alueella A:5.4.2011.	2114
KvEU 417	Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/38/EY Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, asetuksen (ETY) N:o 1612/68 muuttamisesta ja direktiivien 64/221/ETY, 68/360/ETY, 72/194/ETY, 73/148/ETY, 75/34/ETY, 75/35/ETY, 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY kumoamisesta A:29.4.2004	2117

Tu TURVALLISUUS JA YLEINEN JÄRJESTYS

Tu 100 PUOLUSTUS

Hallinto

Tu 102	L puolustusvoimista 11.5.2007/551	2127
Tu 103	VNA puolustusvoimista 20.12.2007/1319	2138
Tu 109	L puolustusvoimien virka-avusta poliisille 5.12.1980/781	2141

Asevelvollisuus, siviilipalvelus ja vapaaehtoinen maanpuolustus

Tu 118	Asevelvollisuuslaki 28.12.2007/1438	2142
Tu 119	VNA asevelvollisuudesta 28.12.2007/1443	2157
Tu 120	L Jehovan todistajien vapauttamisesta asevelvollisuuden suorittamisesta eräissä tapauksissa 12.7.1985/645	2157
Tu 121	L naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta 17.2.1995/194	2158
Tu 122	VNA naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta 4.7.2013/541	2159
Tu 128	L asevelvollisen kuoltua suorittavasta taloudellisesta tuesta 16.12.1994/1309	2159
Tu 130	Siviilipalveluslaki 28.12.2007/1446	2160
Tu 131	VNA siviilipalveluksesta 28.12.2007/1461	2174
Tu 132	L vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta 11.5.2007/556	2175

Sotamateriaalin vienti

Tu 137	L puolustustarvikkeiden viennistä 8.6.2012/282	2180
Tu 138a	L kaksikäyttötuotteiden vientivalvonnasta 26.7.1996/562	2183
Tu 138b	L kemiallisten aseiden kehittämisen, tuotannon, varastoinnin ja käytön kieltämistä sekä niiden hävittämistä koskevan yleissopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä ja sen soveltamisesta 3.2.1995/346 v. 1997, SopS 17.	2186

Rauhanturvaamistoiminta ja kriisinhallinta

Tu 139	L sotilaallisesta kriisinhallinnasta 31.3.2006/211	2188
Tu 140	L siviilihenkilöstön osallistumisesta kriisinhallintaan 30.12.2004/1287	2193
Tu 141	L kansainvälisen avun antamisesta ja pyytämistä koskevasta päätöksenteosta 28.6.2017/418	2196

Tu 200 RAJAVARTIOINTI JA MERIPELASTUS

Tu 201	Rajavartiolaki 15.7.2005/578	2196
Tu 202	L rajavartiolaitoksen hallinnosta 15.7.2005/577	2213
Tu 203	A Suomen, Norjan, Ruotsin ja Tanskan kesken passintarkastuksen poistamisesta pohjoismaiden välisillä rajoilla 12 päivänä heinäkuuta 1957 tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta 25.4.1958/178, SopS 10.	2220
	Nimikkeen alla sopimuksen lisäykset TPA 27.4.2001/351, SopS 30 ja A 2.7.1973/625, SopS 47 Asetuksen alla: Sopimus Suomen, Islannin, Norjan, Ruotsin ja Tanskan välillä passintarkastuksen poistamisesta pohjoismaiden välisillä rajoilla	
Tu 204	L henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa 15.7.2005/579	2223
Tu 207	Meripelastuslaki 30.11.2001/1145	2235
Tu 208	VNA meripelastuksesta 17.1.2002/37	2240

Tu 300 PELASTUSTOIMI JA ONNETTOMUUKSIEN TUTKINTA

Tu 301	Pelastuslaki 29.4.2011/379	2241
Tu 302	VNA pelastustoimesta 5.5.2011/407	2259
Tu 303	L hätäkeskustoiminnasta 20.8.2010/692	2260
Tu 309	Turvallisuustutkintalaki 20.5.2011/525	2266

Tu 500 POLIISITOIMI

Tu 501	Poliisilaki 22.7.2011/872	2271
	9:11:n alla: Poliisilaki 7.4.1995/493 8 §	
Tu 501a	L päihtyneiden käsittelystä 8.6.1973/461	2292
Tu 502	VNA poliisista 19.12.2013/1080	2293

Tu 503	L poliisin hallinnosta 14.2.1992/110	2294
Tu 504	A poliisin hallinnosta 15.3.1996/158	2298

Tu 600 YLEINEN JÄRJESTYS JA ERAÄT LUVAT

Ampuma-aseet

Tu 603	Ampuma-aselaki 9.1.1998/1	2300
Tu 604	Ampuma-aseasetus 27.2.1998/145	2323
Tu 606	Ampumaratalaki 12.6.2015/763	2329

Yleinen järjestys ja joukkoliikenne

Tu 608	Järjestyslaki 27.6.2003/612	2330
Tu 609	L järjestyksen pitämisestä joukko- liikenteessä 17.6.1977/472	2333
Tu 610	L joukkoliikenteen tarkastus- maksusta 11.5.1979/469	2333

Kokoukset ja yleisötilaisuudet

Tu 614	Kokoontumislaki 22.4.1999/530	2336
Tu 617	Turvallisuus selvityslaki 19.9.2014/726	2339

Arpajaiset ja niiden tuottojen käyttö, viihdelaitteet ja rahankeräykset

Tu 621	Arpajaislaki 23.11.2001/1047	2350
Tu 622	VNA arpajaisista 20.12.2001/1345	2361
Tu 628	Viihdelaitelaki 10.2.1995/164	2363
Tu 630	Rahankeräyslaki 31.3.2006/255	2365
Tu 631	VNA rahankeräyksistä 21.6.2006/503	2369

TuEU TURVALLISUUS JA MAAHANTULO

TuEU 200 SCHENGEN JA RAJOJEN YLITTÄMINEN

TuEU 204	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/399 henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) A:9.3.2016.	2371
-----------------	---	------

Op OPETUS- JA SIVISTYSTOIMI

Op 100 PÄIVÄHOITO, PERUS- OPETUS JA LUKIO

Op 101	Perusopetuslaki 21.8.1998/628	2383
Op 102	Perusopetusasetus 20.11.1998/852	2397
Op 103	VNA perusopetuksessa tarkoitettun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta 28.6.2012/422	2399
Op 103a	Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 30.12.2013/1287	2403

Op 104	Lukiolaki 21.8.1998/629	2407
Op 110	L ylioppilastutkinnon järjestämisestä 26.8.2005/672	2416
Op 111	L opiskelijavalintarekisteristä, korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta ja ylioppilastutkinto- rekisteristä 18.12.1998/1058	2419
Op 112	Varhaiskasvatustalaki 19.1.1973/36	2422
Op 113	A lasten päivähoitosta 16.3.1973/239	2427
Op 114	L varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 29.12.2016/1503	2428
Op 116	A opetustoimen henkilöstön kelpoi- suusvaatimuksista 14.12.1998/986	2431

Op 200 KORKEAKOULUTUS

Korkeakoulut ja yliopistot

Op 204	A korkeakoulututkintojen järjestel- mästä 18.6.1998/464	2438
Op 206	Yliopistolaki 24.7.2009/558	2441
Op 207	VNA yliopistoista 15.10.2009/770	2456

Ammattikorkeakoulut

Op 236	Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932	2457
Op 237	VNA ammattikorkeakouluista 18.12.2014/1129	2468

Op 300 AMMATTIOPETUS

Op 301	L ammatillisesta koulutuksesta 11.8.2017/531	2472
---------------	---	------

Op 400 KULTTUURITOIMINTA JA LIIKUNTA

Taiteen perusopetus, teatteri ja orkesterit sekä kuvataide

Op 401	L taiteen perusopetuksesta 21.8.1998/633	2493
Op 403	Teatteri- ja orkesterilaki 3.8.1992/730	2494
Op 403a	L elokuvataiteen edistämisestä 21.1.2000/28	2495
Op 404	L kuntien kulttuuritoiminnasta 3.8.1992/728	2496
Op 405	L taidenäyttelyiden valtioneuvoston 30.5.1986/411	2496
Op 406	L Kansallisgalleriasta 13.12.2013/889	2497
Op 407	L eräistä kuvataiteen tekijöille suori- tettavista apurahoista 7.2.1997/115	2501

Museot

Op 408	Museolaki 3.8.1992/729	2502
Op 409	VNA museoista 22.12.2005/1192	2503

Liikunta

Op 412	Liikuntalaki 10.4.2015/390	2503
---------------	--------------------------------------	------

**Op 500 YHTEISKUNNALLINEN
SIVISTYSTYÖ****Sivistystyö ja kirjastot**

Op 501	L vapaasta sivistystyöstä 21.8.1998/632	2505
Op 507	L yleisistä kirjastoista 29.12.2016/1492	2510

Nuorisotyö

Op 510	Nuorisolaki 21.12.2016/1285	2512
---------------	---------------------------------------	------

Yleiset kielitutkinnot

Op 514	L yleisistä kielitutkinnoista 12.11.2004/964	2517
---------------	---	------

**Op 600 OPINTOTUKI,
RAHOITUS JA OPISKELIJAN
OIKEUSTURVA**

Op 601	Opintotukilaki 21.1.1994/65	2519
Op 602	Opintotukiasetus 8.4.1994/260	2535
Op 603	L aikuiskoulutustuesta 28.12.2000/1276	2538
Op 604	L Koulutusrahastosta 30.12.2002/1306	2543
Op 605	L opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 29.12.2009/1705	2545
Op 606	L opiskelijoiden oikeusturva- lautakunnasta 12.8.2011/956	2562
	Asiahakemisto	2565
	Liite Tieliikenneasetukseen, Vi 202 Liikennemerkit	
